

ЗА ХВІСТ ТА НА СОНЦЕ.

(Продовження)

Розкол з Народного Дому перенісся до т-ва Взаїмна Поміч. Це цілком зрозуміло, бо у Вінніпегу членство Взаїмної Помічі складається з тих самих членів, що є при Народному Домі, або при соборі. Тож не дивно, що лідери, відступивши від Народного Дому, почали організувати при соборі свій відділ Взаїмної Помічі. Тепер будемо мати у Вінніпегу дві Взаїмні Помічі.

Говорачи про розкол у вінніпегському відділі Взаїмної Помічі, не можна одночасно не згадувати про Народний Дім, як не можна говорити про лідерів, які неначе-б то в одній організації можуть бути не добрими, а в другій добрими. Коли членство не могло з ними за довгі роки зжитися під одним дахом в Народному Домі, то не можна говорити, що воно з ними зживеться під другим чи тим самим дахом у відділі Взаїмної Помічі.

Членству Взаїмної Помічі поза Вінніпегом певно дивно, чому у Вінніпег, коли вибиралися Головні Заряд Взаїмної Помічі, не дав своїх голосів на тих лідерів, які увійшли до неї завдяки голосам з провінції. Та тому й не дав, що добре їх знав. І не тільки Вінніпег не дав, але й всі близькі до Вінніпегу відділи не дали, як Трансконна, Бруклин, Форт Вільям. Але за ними дали голоси дальші місцевості, бо знали, що вони лідери, але не знали, які то лідери, та які відносини були між ними а членами у Вінніпегу.

Я вернуся ще до Народного Дому за приміром. Вінніпегський Народний Дім збудований так, що у ному нема саї для представств, зате є багато кімнат для помешкань. В тих кімнатах мешкали переважно члени Народного Дому. І деякі лідери, як так би сказали півлідери. Один з панків насидів в помешканні Народного Дому ренту поверх 200 доларів, забрався й не заплавав. Коли його вминалися за рент, то він вдав такого бідного, що цента не має за душею. А забравшись з Народного Дому, то незадовго потім позичив другому чоловікові сім соток доларів. Вагаляч-ж ті "добродії" завилили Народному Домові коло шість соток доларів за рент, за те,

що мешкали в його приміщенні. Але з других мешканців, з робітників, вони дуже пильно колектували за рент. За примір, як пильно вони колектували рент з робітників, нехай буде хоч би такий випадок: в Народному Домі мешкав один робітник, і то мешкав більше в салері коло форнеса, як в кімнаті. І коли він не заплавав 30 доларів за три місяці за приміщення, то "господар" Народного Дому замкнув його убрання. Те убрання висіло замкнене в Народному Домі від 1923 до 1926 року, аж новий заряд це убрання відімкнув. А той самий "господар" завинув Народному Домові за мешкання поверх 150 доларів.

Я не кажу, що не треба було брати грошей за помешкання з робітників, але треба було також брати з панків, зі всіх, хто в Народному Домі мешкав і брати відповідно до помешкання, яке він займав. Хіба-ж така робота не обурює членства?

Я навів би багато дрібних примірів з роботи, яка доказує, що через цілий час в Народному Домі провадилася робота так, що були пани і Івани, але я не хочу, бо готові сказати, що перше мовчав, а коли "розколотися", то почав вибалакувати. Тому дрібниці залишаю, хіба мене потягнуть за язик. Значу хіба ще, що коли після бійки в редакції "Укр. Голосу" зібрався до Народного Дому на "мирову конференцію", то вже на тій "конференції" показалося, яка прірва є між панами і їхніми агентами з одного боку, а між членами-робітниками з другого. Коли пани забирали слово (тут були вже виразно "пани" і "Івани"), то вони між собою говорили: "Нехай пані скажуть, чи так було, чи ні".

А коли говорив робітник, то до него казали: "Сідай, не плети дурниць", або "що там дурня слухаєш". Тож не дивно, що один з присутніх не витерпів і кулаком затулив панкові рота, щоб не дурив членам. А потім ще й судив, хоч вкарвав того, що вдарив, на п'ять доларів і коштів, але панка добре зібрав до громади за те, що не знає, як поводитися на зборах. На майбутнє суддя радив покликати поліцію на збори, а вона навряд чи була б, як переводити

збори та як на них заховуватися. "Тайне верчення" відділів Взаїмної Помічі.

Минулої весни рішив Головний Заряд Взаїмної Помічі вислати організатора в Онтеріо, а можливо в Нову Скошію, та шей можливо в Нью Бронсвіч. Так було рішено на одному із засідань, що відбулося при кінці березня 1927 р. На тому засіданні все говорилося про "можливо". Говорилися й не договорювалося, плянувалося кампанія за членством та за організуванням нових відділів по цілій Канаді, але як це зробити? Хотілося перевести кампанію "від моря до моря", але так, щоб ні вороги, ні приятели не знали. На другому засіданні (першого тижня в квітні) цю справу "децидуючо" вирішено, а організатором призначено одного із своїх на його власну пропозицію. Наробився він досить на народній роботі при Народному Домі, то чому-б ще не наробилося йому для Взаїмної Помічі. І от він "децидуючо" виїхав організувати відділи, але так, щоб "плебси" (більшовики) не знали.

Поїхав той організатор "на схід" і доїхав аж до Форт Вільям. Така справа, як їздити з одної місцевості до другої, виступати на мітингах, переконувати, агітувати — вимагає праці, думання й знання. Тут стрінешся з такими питаннями, кою яких треба прити. А це якраз панкам не до смаку. Тож "наш організатор" заїхав аж до Форт Вільям, там найшов другого, якому виклав цілий плян, навіть наперед сказав, скільки він має організувати відділів і сам вернув до дому. Той "заступник" мав зорганізувати сім відділів мовчки, тихо, щоб більшовики не знали — це поки доїде до Торонто, а в Торонто восьмий. І коли вже зорганізує в Торонто восьмий відділ, тоді він мав "вистріляти з Торонто з гармати першу кулю" до Вінніпегу, а вона мала розірватися у Вінніпегу і наробити такого галасу, щоб ціла Канада почула, скільки то відділів наорганізовано на сході. Вистрілив той організатор в Торонто "першу кулю" з гармати на 1. травня, але не була то куля, тільки пшик. В Порт Колборн був відділ, але як летіла куля з Торонто до Вінніпегу, то залетіла до Порт Колборн і той відділ розбився. Кох секретар хвалявся в "Укр. Голосі", що "схід не спить", а торонтоський відділ вже незадовго зловить за ноги вінніпегський відділ, то все це був тільки пшик, а більш нічого.

Я не знаю, може десь ті відділи існують та тайно, як їх тайно організовано, однак наскільки мені відомо, то ніякої чутки вони про себе не дають. Та нащо нам шукати за тими відділами по сході Канади, коли ми не знаємо, чи через ривер від Вінніпегу — в Сейнт Боніфейс є відділ, чи ні. Кажуть, що туди їздив організатор і зорганізував відділ, але з гармат він це не вистріляв, тому й не знаємо, що там сталося.

(Далі буде.)

ФІЛЬМА "ТАРАС ШЕВЧЕНКО".

ВИКОРИСТАЙТЕ ОДИНОКУ НАГОДУ У ВАШОМУ ЖИТТЮ — ПОБАЧИТИ ЦЮ ПРЕКРАСНУ ФІЛЬМУ.

Онтерійському Провкомові удалося одержати цю фільму з Радянської України. Своя і чужа критика незвичайно високо оцінила цю фільму. Не було, нема і не буде глядача, який не одушевлявся-би цю фільмом, бо хто-ж не бажає поглянути на місця, куди ступала нога великого поета-революціонера. Ця фільма проведе глядача через життя, терпіння, тюрми, радості і горе кріпацького генія.

- Фільма ця буде показуватися в слід. місцевостях і днях:
Торонто, 17 — 18 лютого.
Тімміс, 20 — 21 лютого.
Савт Поркюпайн, 22 — 23 лютого.
Ексонва, 24 — 25 лютого.
Киркленд, 26 — 28 лютого.
Кобат, 29 лютого і 1 березня.
Содборн, 3 — 5 березня.
Коністон, 6 — 7 березня.
Еспанола, 8 — 9 березня.
Су Сейнт Мері, 10 — 12 березня.
Порт Артур, 14 — 15 березня.
Форт Вільям, 16 — 17 березня.
Вест Форт Вільям, 19 — 20 березня.
Форт Френсес, 22 — 23 березня.

Тарас Шевченко в 1839 році. Це образок з фільми "Тарас Шевченко".

PROVINCIAL LIBRARY

Table with columns: Ч.п., Імя і назвисько, Число роликів, Заявлять, Назва, Грошева допомога, Обіжва допомога, Власоручний підпис. Includes handwritten signatures and dates.

ЦЕ Є ФОТОГРАФІЧНА ВІДБИТКА ОДНОГО З ТИХ БАГАТЬОХ ВИКАЗІВ, ЯКІ ОДЕРЖАВ НАШ КОМІТЕТ ДОПОМОГИ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ З ГАЛИЧИННИ.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

ЗМІНА В ТРЕЙД-ЮНГІ.

Ексонва, Онт.

Коли не помилюся, ще від 1917 року існує у нас юнга, котра є складовою частиною Американської Федерції Праці. До тій юнги входило багато робітників, що працює в цій папірній, обов'язково мусять належати. Назва цієї організації є "Інтернаціональ Бродеруд оф Полл, Софай енд Пейпер мін Воркерс". Та хитра механізація головачів А. Ф. П. поділяла тих робітників так, не звариючи на те, що всі належать до одної організації, мають около 7 локалів, і на чолі у всіх тих локалів стояли до тепер компанійні нагайчі, себ-то різні боси, від котрих нашому чорноброві не можна було й надіятися, щоб вони упилилися за кращий кусок хліба. Навпаки, коли вони бачили, що робітник підносить голос протесту проти гніту і визиску, називали його більшовиком і т. ин.

Через таке негідне поступування реакційних лідерів нашої юнги, робітництво не здаючи собі справи з того, що на це також є "медичина" (нею є члени самий робітник), відносилось з повним недовіром до організації, мовляв: "по якого дорту піду й я мітінг, коли ти, що є "босами" в юнзі — також босами і в шапі, от краще зайду раз на кілька місяців, заплачу свою вкладаку, та хай їх розсадить наша краування".

Та час минає, а з ним економічні відносини стають шораз гірші; прямо розпачливі. Робітник починає прозірати — в минулому, а також і в біжучому році почато гарячкову працю в юнзі. Робітник починає горнутися до юнги, стає активнішим, висказує свої думки та поради, а щоб побізнитися той "аграв", пішов організувати силою на річний мітінг, що відбувся з початком січня ц. р. і вибрав чесних, ширих робітників до юнійного заряду. Кілька локалів, як електричні робітники, фаєрмени, ойлери і частинні механіки прилучилися до одного з найбільших локалів — ч. 90, в яким дотепер були самі чорноброви з найвищою платнею.

Правда, що це не подобалося головачам А. Ф. П. так, що аж приїхав самий президент, бувший соціаліст мр. Бурк, та сказав, що ми виступаємо проти конституції А. Ф. П. І наша тактика допровадить до того, що він вибере нам чартер. Та шим наших робітників він не застрашив; робітництво сказало, що коли йому наша праця не подобається, хай їде ч-чорту зі своїм чартером, а ми вступимо до нової Всеканадійської організації. Пан президент, хоча-нехоту, мусяв згодитися з рішенням нашого робітництва, та спокійно виїхав, а наші робітники продовжують свою працю в напрямі очищення юнги від панів.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИКИ В БЕРЛІНІ СВЯТКУЮТЬ ДЕСЯТ РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ УСРР.

10 років минуло з часу з'організування революційними робітниками в селізнами "Народного Секретаріату України"; ця подія рухнується початком існування Української Соціалістичної Радянської Республіки. Наші товариш-робітники, згуртовані в недавно заснованій організації "Культурно-освітнє Об'єднання Українських Робітників в Німеччині" — Воля", рішили відсвяткувати спомини про цю подію працюючи класу У. країни над бідністю і підпанками всіх місцевостей ввечері на день 8. січня 1928 року.

Це свято відбулося в пролетарському районі Берліну, в його східній частині, недалеко "Friedrichshain" та місць, де похоронені борці з бердських барикад, з березня 1848 р. Місцеві українські робітники, їх сім'ї та товариші, що приїхали з провінції, виповнили до краю салю. Велику участь взяла теж польська, німецька, жидівська та російські робітники, яких запрошено як гостей.

Свято розпочав коротенькою привітальною промовою голова "Воли" т. Д. Ф. По йому виступали з привітаннями Грузин, Узбек, Вірменин і азербайджанський Турок, делегати жидівської та польської робітничих організацій, представник союзу студентів РСРП і др. Далі вголосив т. Є. Ч. доволі обширний реферат про боротьбу, організаційну працю будівництва УСРР за минулі 10 років й перспективи на майбутнє. Референт вміло й зрозуміло освітлював цей складний період існування УСРР, й залишив гарне враження на слухачів.

В другій — так мовити не офіційній частині — виступали дві співачки: гром. Гессельбарт і гром. Ірена Т. та спірава українські пісні. На загальне здволення висвітлено фільм виробництва ВУФКУ п. н. "Тарас Трисяло".

ЛІСТ З БУКОВИНИ.

Тов. Ю. Галицький надіслав нам до помешкання в "У.Р.В." листа, якого він отримав від свого сусіда з села Оршівці, Буковина. Наводимо з того листа те, що може бути цікаве для загалу.

Високоповажений Сусідо! Повідаю Вас шим листом, що я здоровий та ще кращого здоров'я жадаю від ширшого серця Вам і Вашим приятелям.

Нового в нас багато, а найголовніше те, що заводиться панщина. Кожний мусяв вище 18 років мусяв працювати на державній гостині 5 днів на рік, або платили по 250 левів грошми. Якщо бідний селянин має коняку, то від себе платить 250 левів, а від коняки 75 левів податку річно.

Наш пан-дідка, що має маєтку більше за ціле село, платить тільки 1,000 левів податку. Як була колись брататка, то їхав пан і платив, їхав Іван і платив. А що пани їздять готувати більше від мужиків, їм це не сподобалося і вони рогатку скасували. Хай Іван платять за пана.

Та шарварком румунська влада ше й не задоволена. Вона хоче, щоб селянин платив всьо грошми. Досить того, що вже верхньої шкери не висібрача.

МАСОВИЙ МІТІНГ Р.З.Т.

Веленд, Онт.

Вже від довгого часу не писалося нічого про відділ Р.З.Т. в Веленд. Тому я хочу написати про масове віче, яке відбулося 25. грудня 1927 р., на яким промовали т. Клібановський організатор Р.З.Т.

Тов. Клібановський в своїй палкій промові вказав, що цю організацію покликано до життя сім умовини, в яких приходиться робітникам пережити. Він переповняв історію започаткування й розвитку Р.З.Т. і як це товариство зросло за короткий час до шість тисяч членів і членкинь.

ДІТОЧИЙ КОНЦЕРТ.

Бінфейт, Саск.

В неділю, 29. січня ц. р. відбувся діточий концерт в Бінфейт, Саск. Це дого перед восьмою годиною сала Укр. Роб. Дому була заповнена по береги. Пиласся куртина і на сцені появилася молоденький товариш, який пояснив присутнім шль концерту і хто його устроїв.

За ним появилася на сцені маленькі співачкині концерту й під промовом чотирнадцятьлітньої дівчинки відіпнали "Триба". Далеше слідували деклямації, пісні та скрипкиволя.

МАСОВЕ ВІЧЕ.

Су Сейнт Мері, Онт.

Дня 12-го січня ц. р. загоствив до нас організатор т. І. Клібановський, який пробув тут два дні. Того самого вечера відбулося віче в приміщенні наших організації: ТУРФДІМ, Р.З.Т. і Ж. С. Присутні були майже самі тільки члени.

В річний звіті відділу Р.З.Т. в Форд Ситі заїшла помилка. Пропушено опікунів, хорих. Ними є: т-ка Робатинська, Г. Гуменскі і Г. Гушало; т. Н. Червінський — робок. Було Куцельський, має бути Куцельський — контролёр.